

SZEGLETKÖ

A KŐSZEGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

XII. évfolyam, 2. szám

2015. Karácsony

Valami közbejött

Hálásak lehetünk Máté evangélistának, hogy megőrizte nekünk a vívódó lelkű ácsmester történetét. A Józsefről szóló elbeszélésben azonban nem csak engedelmességre, igaz emberségre csodálkozhatunk rá, hanem rajta keresztül magára Istenre.

Vannak kétségek, bizonytalanságok, vívódások. Máté evangélista leírását olvasva rájövünk, hogy szabad gyengének, tanácstalannak, tehetetlennek lenni. Szabad kimondani: nem tudom, nem értem, hogy is van ez, mit is csináljak, melyik utat válasszam?

József igaz emberként sem tudta a vívódásokat, gyötrődéseket, kétségeket megspórolni. Biztos, hogy volt egy halom átvirrasztott, átímádkozott éjszakája, amire rájött, hogy mi lesz számára a legjobb megoldás.

És akkor itt Isten belép a történetbe. Amikor József végre rájön, hogy mit kell tennie, akkor Ő lerántja a leplet a titokról, s az angyalon keresztül kijelöli az utat: *Ne félj magadhoz venni Máriát, mert, ami benne fogant, az a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit nevez Jézusnak, mert ő szabadítja meg népét bűneiből.*

Azt ismerjük jól, hogy milyen, amikor mindig közbejön valami, ami megzavar, terveinket keresztülhúzza, legszebb perceinkben is nyugtalansággal tölt el. Semmi sem sikerül úgy, ahogy szeretnénk, ahogy elterveztük, kigondoltuk. Mindig közbejön valami.

Karácsonykor azt ünnepeľjűk, és örvendező szóval hirdetjűk: Közbejött Valaki, aki élni segít, aki kiutat mutat a zsákutcákból, aki helyes irányba állít, aki célhoz juttatja életűnket Isten országában.

S most megint rácsodálkozhatunk az evangélista munkájára, megmutatja az engedelmesség gyógyító útját. József elengedi a saját megoldását, és belesimul Isten tervébe.

Máté evangélista már hitvallásként írja az eseményekhez fűzve az ősi próféciát: *Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott a próféta által: Íme, a szűz fogan méhében, fiút szűl, akit Immánuelnek neveznek – ami azt jelenti: Velűnk az Isten.*

Visszatérő kísértése az embernek, hogy Isten szeretetét a körűlményekben, sorsa eseményeiben mérje le. Ezért tűnik oly sokszor megfoghatatlannak Isten szeretete, s bizonytalannak a hit védőpajzsa.

Karácsony szabadító üzenete ez: Isten szeretetét abban mutatta meg, hogy Jézus Krisztust adta, hogy bizonyosak legyűnk abban, hogy ő velűnk van.

B. Rohn Erzsébet

Lukátsi Vilma: Immánuel

Komor idők homályán hatolt át
prófétalelkek magányos fénye,
nem táplálta más csak az Ígéret
jövőbe vesző szent tűneménye,
mégis nőtt egy-egy sugárnyalábbal,
amíg – nem hamar és nem sokára,
hanem az „idők teljességében” –
föľkerűlt az ég boltozatára.
És azóta ez a csillag tartja

*Áldott Karácsonyt és Boldog
Új Esztendőt kívánunk!*

Tragikus halál vagy lelkeszgyilkosság?

Háromszáztíz éve halt meg Fridelius György Dániel lelkész

A kőszegi gyülekezet hosszú időn keresztül évente „bűnbánati napot” tartott december 8-án vagy az ahhoz közel eső vasárnapon. A gyülekezetben 1554 óta számításaim szerint a mai napig 82 lelkész szolgált, az említett napon mégis Fridelius Györgyre emlékeztek és emlékeznek. Miért? Annyira kiváló lelkészük volt? Isten bizonyára megáldotta szolgálatát, de ezt a többiekről is el lehet mondani. Az emlékezés és a bűnbánat oka, hogy Fridelius György 1705-ben december 8-án golyó általi hirtelen halált szenvedett.

Történetének „háttér” is van. 1681-ben az országgyűlés úgy rendelkezett, hogy a királyi Magyarországon protestáns nyilvános istentiszteletet csak „artikulusba” – törvénycikkbe – foglalt templomban szabad tartani. Ezek lettek az „artikuláris” templomok. Hazánk mai területén négy ilyen templom volt: Nemeskér, Nemescsó, Vadosfa és „Nemesdömölk” (ma Celldömölk része). A többi kijelölt templom mai határainkon túl van. Ez a rendelet Vas megye nyugati régiójának, sőt Burgenlandnak és – egyes források szerint – még a Mura vidékének is azt jelentette, hogy hirtelen egyetlen templomuk lett: a nemescsói. Az idén ősszel megtartott nemescsói artikuláris nap után valószínűleg könnyebben el tudjuk képzelni, ahogy szombaton vagy vasárnap megsűrűsödött a forgalom, hogy a hívek gyalog vagy kocsin elérjék az istentiszteletet.

Azt is jelentette ugyanakkor ez, hogy a kőszegieknél lelkészük sem volt, illetve a városi lelkészeknek ki kellett költözniük Nemescsóba. Itt végezheték szolgálatukat, itt épült egy „német” és egy „magyar” templom, hogy mindenki hallhassa Isten üzenetét. A lelkészeknek tilos volt bemenniük Kőszegre, illetve ehhez külön engedély és – a dokumentumok szerint – „katonai kíséret” volt szükséges!

Ebben az időszakban volt „kőszegi”, pontosabban nemescsói lelkész Fridelius György Dániel, akiről sajnos

nem sokat tudunk. Édesapja Fridelius János soproni rektor volt (1638–1719). Az édesapa is külföldön, a wittenbergi egyetemen tanult, majd érte el a magiszteri tudományos fokozatot is. Hazaérkezése után Sopronban lett tanár, majd az iskola vezetője. Tudós ember lehetett, több könyvet is írt. Fia, György azok közé tartozott, akiket a „magyar pietista lelkészek” közé szoktak sorolni. Csepregi Zoltán egyháztörténész-professzorunk könyvet írt e tárgyban; ebben olvasható egy György által August Hermann Franckénak, a német pietizmus egyik „atyjának” írt levél. Ebben Fridelius megírja, hogy a Francke által alapított árvaház történetét könnyek között olvasta. S mivel ők is éppen templomot szeretnének építeni (az egyik akkori nemescsóit), ezért írásából sokat tanult. De mivel szegények, arra kéri mesterét, hogy imádságban gondoljon rájuk is, hogy felépülhessen Isten háza. Az aláírás: „Fridelius Dániel György, azoknak a német evangélikusoknak prédikátora, akik Nemes Csóban gyülekeznek össze”.

Nos, e lelkészről azt tudjuk még, hogy a már említett 1705. decemberi napon bizony engedély nélkül bejött Kőszegre. Csepregi Zoltán könyve így rögzíti halálát: „Egy eltévedt kuruc golyó végzett vele.” Ez is tragikus. Ehhez azonban hozzá kell tennem, amit néhai Karner Károly professzorunk édesapja – mint a gyülekezet tanítója – írt meg a gyülekezet történetéről szóló munkájában: „A katonák elfogták és megölték.” Ezért írtam e cikk címében: tragikus halál vagy lelkeszgyilkosság?

Mindenesetre a kőszegi gyülekezet egyetlen olyan lelkésze volt, aki „erőszakos halállal” halt meg szolgálatában. S ha a városba is szolgálati ügyben jött be, akkor többszörösen is megérdemli, hogy fejet hajtva emlékezzünk rá háromszáztíz év múltán is. *Keveházi László*

Szeretett, Kedves kőszegi Testvérek!

Hálásan köszönöm Kemény Gizus néni hűséges szeretetét, köszöntését, de ebből az alkalomból nagyon szeretnénk, ha a gyülekezet közössége is megkapná a mi köszöntésünket. Egyre öregebbek vagyunk, és ugyanakkor egyre élénkebbek bennünk a szép kőszegi emlékek. A lelkész-házaspáron és családján túl szeretnénk a gyülekezet közösségét is köszönteni és minden kedvességüket megköszönni.

Isten áldja a Gyülekezetet, a lelkészházaspárt, egyházunkat és világunkat a jövő évi igével: „*Ahogy az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én benneteket.*” Istennek ezt a vigasztaló kegyelmét kívánjuk régi szeretettel:

Keveháziék

ÁLLANDÓ GYÜLEKEZETI ALKALMAINK

(Egyes hétközi alkalmak időpontja változhat.)

VASÁRNAP 9.00 Istentisztelet

(ünnepnapon és minden hónap első vasárnapján úrvacsorai istentisztelet)

10.30 Családi istentisztelet (tanévben)

A családi istentiszteleteket a gyülekezeti teremben tartjuk.

11.00 Istentisztelet Kiszsidányban

(kéthetente)

KEDD 15.00 Gyülekezeti bibliaóra

SZERDA 16.00 Bibliai játszóház

(minden hónap első hetén)

18.30 Kóruspróba

CSÜTÖRTÖK 15.00 Konfirmációi óra

PÉNTEK 17.00 Férfikör (minden hónap 2. hetén)

17.30 Ifjúsági alkalom (megbeszélés szerinti pénteken)

SZEGLETKŐ

A KŐSZEGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

Felelős kiadó: a Kőszegi Evangélikus Egyházközség

Cím: 9730 Kőszeg, Zrínyi u. 6. Telefon/fax: 94/361-145

E-mail: koszeg@lutheran.hu Honlap: koszeg.lutheran.hu

Felelős szerkesztő: Baranyay Csaba

Nyomdai előkészítés: Mező Beatrix

Készült a Projekt Nyomdában, Kőszegen

Megjelenik Kőszegen, évente két alkalommal.

Induljunk, érkezzünk

„Ezt a papot sosem lehet megtalálni.” Bárhol, bármelyik parókia vagy plébánia kapujában elhangozhat ez a mondat. Kétségtelen, hogy felgyorsult világunk felgyorsította a lelkészek és gyülekezetek életét. És miközben azon bosszankodunk, hogy hiába csöngetünk, már megint hiába, biztos vagyok abban, hogy az egész nap otthon lévő lelkész ugyanúgy bosszantana. Mert mégiscsak jó, hogy ő ugyanúgy rohan, mint én, ugyanúgy versenyt fut az idővel, mint én, ugyanúgy ezer felé szakad, és ezer felé akar megfelelni. Pont, mint én. Vagy mégse jó ez így? Inkább mutassa meg, hogy járhat másként is az óra. Hogy lehet nem versenyt futni az idővel. Hogy nem kell kapkodni, hogy van idő átgondolni minden szót és cselekedetet.

A természetvédők honlapján olvasható a „Lassú város” meghatározása. Az olasz „város” (città) és az angol „lassú” (slow) kifejezésből származó megnevezés egy új várostrend ezredfordulós kifejlődését takarja. Az elképzelés szerint a CittàSlow felismerve, hogy az élet minden területén a rohanás lett a meghatározó, és ez a rohanás a városainkat egyre zajosabbá és stresszesebbé teszi, megpróbál felmutatni egy alternatívát – a „lassú várost” – a minőségi városi élet feltételrendszerének kidolgozásával. A „lassú város” a rehumanizált, ökológiai szempontból korrektebb környezeti feltételek megteremtéséről, az élelmiszerek termelésének és a település kapcsolatának újragondolásáról, a közösségi helyek (fórumok) reneszánszáról szól.

Artikuláris nap Nemescsóban

2015. szeptember 27-én, vasárnap artikuláris napot szervezett a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület, a helyi gyülekezet és a Burgenlandi Evangélikus Egyház Nemescsóban.

Az Artikuláris Nap címet viselő egyháztörténeti emléktúra célja a mintegy száz évig tartó artikuláris időszak felidézése volt, amely során az evangélikusok nagy távolságokat tettek meg, hogy istentiszteleten vehessenek részt, azokon a helyeken, amelyeket erre kijelöltek. Nemescsó egyike azoknak az artikuláris településeknek, melyeken a birodalmukat a protestáns „eretnekektől” megtisztítani kívánó, katolikus Habsburg uralkodóház az 1681-ben hatályba lépett, XXVI. törvénycikkkel (artikulus) megengedték, hogy az evangélikusok hitüket gyakorolják. A vallásgyakorlatra kijelölt, megyénként két-két artikuláris helyek nem forgalmas és központi fekvésű városok, hanem eldugott, parányi települések voltak. Ebből is nyilvánvaló, a „nagylelkű”

hatalom cinikusan abban bízott, hogy protestánsok majd maguktól ráunnak a sok nehézségre és elhagyják hitüket. Nem így történt. A magyar protestáns egyházak fél évezredes történelméből kerekén száz évig, 1681-től 1781-ig tartó artikuláris időszakban az evangélikusok vasárnaponként útnak indultak templomaik felé, ki székéren, ki lóháton, s a kevésbé tehetősek az „apostolok lován”, vagyis gyalogszerrel tették meg az utat a legközelebbi artikuláris településig.

Kőszegi templomunkban a reggeli indulás előtt tartottunk rövid áhítatot, majd pedig gyalog, lovas kocsival, kerékpárral, illetve kisbuszokkal indulunk Nemescsóba. Kőszegen kívül Büktről, Szombathelyről és Lukácsházáról indultak nagyobb csoportok, de volt olyan csoport is, akik a 109 km-re lévő Győrújbarátról tették meg az utat gyalogosan.

Dél előtt két istentisztelet zajlott egymás után, melyeken *Manfred Koch* burgenlandi szuperintendens, valamint *Szemerei János* a nyugati

Kivonhatja-e magát a gyülekezet a felgyorsult világ hatása alól? Nem hinném. Néhány évtizeddel ezelőtt szinte elképzelhetetlen lett volna, hogy egy maroknyi közösség néhány hónap leforgása alatt ennyit utazzon. Három-négy órát azért, hogy a Balaton-partján készüljön a konfirmációra. Vagy, hogy repülőre szálljon, és ezer kilométereket utazzon azért, hogy részese legyen a finnek világának. Aztán újra elmenjen a Balatonra, de most az északi partra, majd az Őrségbe zötykölődjön, aztán buszra szálljon, hogy öt nap leforgása alatt bejárja Szászországot és Tübingiát, és a végén pihenésképpen kigyalogoljon az Artikuláris napra Nemescsóba, és hogy legyen még ereje októberben megnézni a felújított nádasdi templomot...

Eleink minden bizonnyal beleszédültek volna a kilométerek és a helyek felsorolásába, ahogy valószínűleg a mindennapjaink ritmusába is, legyen szó munkahelyről vagy családról.

Felgyorsult a világ. Ez tény. Mindig nagy kérdés, hogy mindaz, amit teszünk, amiért áldozatot hozunk az megéri-e? Olyan versenyben vagyunk-e, amelyiknek van cél a végén?

Az első keresztyének egyfajta szentségben éltek. Éppen úgy, mint minket, meghatározta őket is az idő szorítása. Nem engedték meg maguknak a ráérős elkényelmesedést, mert azt vallották, hogy Jézus közeli visszajövetele nem engedi meg a tétlenséget. Azóta eltelt kétezer év, mi sem érünk rá. Vagy mégis? De mire érünk rá?

B. Rohn Erzsébet

egyházkerület püspöke hirdette Isten ígéjét. Az istentiszteletek liturgiája magyar, német illetve szlovén nyelven hangzott, éppen úgy mint egykor. Az istentiszteletekkel párhuzamosan gyermek-istentiszteletet tartottak a pajtában, majd közös ebéd, délután pedig különböző kulturális programokon vehetett részt a több mint 1500 résztvevő a hatalmas sátorban illetve a templomban. Egész nap megtekinthető volt az erre az alkalomra felújított Sztrókay házban az az egyháztörténeti kiállítás, melyet az Országos Evangélikus Múzeum munkatársai készítettek. *Baranyay Csaba*

Istenbe vetett hit és lektori szolgálat kétszázharminchat alkalommal

Weiss Vilmos, Fliegenschnee Frigyes, Szabó Lajos, Ittész János gyülekezetünk egykori lelkészei – akik évtizedekig szolgáltak Kőszegen – a most felnövő nemzedék számára már történelem. **Ám gyülekezetünk egyik legidősebb tagjának, Kemény Sándornénak egyáltalán nem az, mert mindegyik lelkésszel aktív kapcsolatban volt, segítve munkájukat. Vele beszélgettem a karácsonyi ünnepre készülve.**

– Talán nagyapám génjeit örököltem – mondja mosolyogva Gizus néni –, hiszen őt a századik életévében szólította haza Teremtője. De volt a családban más is, akit hosszú élettel ajándékozott meg az Úr, hiszen édesanyám testvérei közül mindhárom fiú 96 évet élt.

Az előremet nagybátyjait mindenestre már biztosan túlélte Kemény Sándorné, aki a 98. évében jár, és Istennek hála teljes szellemi frissességben beszélgetünk lakásában. Bár – ahogy mondja – a gyülekezeti alkalmakra járás már nem megy úgy, mint régen. Már csak a vasárnap délelőtti istentiszteletekre merek eljönni, pedig nagyon hiányzik a keddi bibliaóra is. De hát ezt el kell fogadni, hogy már nem megy minden úgy, mint régen.

– Megkérem, hogy meséljen ezekről a régi időkről.

– 1918 júniusában születtem Hegyháthodászon. Két öcsém közül már csak a kisebbik él Zalában. Az elemi iskolát is ott végeztem az őrségi faluban. Onnan jártunk be a konfirmáció órákra is. Tíz kilométert mentünk hatan gyalog Körmentre. Emlékszem, akkor ettem életemben először fagyaltot. Azt sem tudtuk, hogyan kell azt enni, csak haraptuk, így aztán végül mind a Rábában kötött ki. Arra is emlékszem, amikor mentünk a vasárnapi istentiszteletre a faluban, hosszú sorban haladt a családunk, hiszen igen sokan voltunk. Édesanyámék tízen voltak testvérek.

Tizenhat éves voltam, mikor Kőszegre kerültem. Egyik nagybátyám dolgozott itt az Evangélikus Leánygimnáziumban. Ő írt édesanyámnak, hogy küldje ide az iskolába a lánygyereket, itt tanulhat, és fizetniük sem kell. Hát így kerültem Kőszegre, és itt ismerkedtem meg férjemmel,

akinek szülei fiatalon haltak meg, és így Sándor a gazdaságba jött dolgozni. 1940-ben házasodtunk össze a kőszegi templomunkban. Szolgálati lakásban laktuk, oda lettek a gyerekek. Ida még ugyanabban az évben, Sándor 1942-ben, Gizella pedig 1943-ban. 1945-ben született meg Zoltán, akitől egészen kis korában, nem egészen kétévesen kellett búcsút vennünk. Az oroszok bejötte után napköziben dolgoztam a konyhán, férjem pedig az általános iskolában gondnoki feladatokat látott el. Aztán építkezni kezdtünk. Hodászból hozták a fát, férjem rengeteget dolgozott. Nagyon szerettünk ott lakni. Nagy kertünk volt, tele gesztenye-, birsalma- és rózsafákkal. Többen mondták is neki: „Sándor, ti a mennyszámban laktok!” Hát valóban így is élte meg mindezt, mert amikor az elkerülő út építése miatt el akarták venni a házunkat, ezt Sándor nem élte túl. Teljesen belebetegedett, és a házunk konyhájában érte a halál 1982-ben. Aztán nekem kiutalták ezt a lakást itt a Dózsa György utcában. A 85 m²-es, kertes ház után beköltözhettem a 37 m²-es lakásba, amiért ráadásul majdnem a dupláját kellett fizetni, mint amennyit a házunk után adtak. Éppen harminchárom éve lakom itt, de hála Istennek még egyedül ellátom magam. Van itt a házban egy kedves szintén evangélikus segítőt, Krisztina, aki sok mindenben besegít. Én pedig, amiben tudok, neki igyekszem segíteni. Így megy mindez, hiszen a gyerekeim messzebb laknak, Körmenten, Pápán, illetve Balatonfenyvesen, úgyhogy nem tudnak mindig velem lenni. Négy unokám és nyolc dédunokám van, akik közül három egyetemisták.

Gizus néni nyugdíjasként is aktívan szolgál a gyülekezetben. Ő talán az egyetlen a közösségben, aki nyilvántartja eddigi lektori szolgálatait. Ahogy mondja, eddig összesen 236 alkalommal volt felolvasó istentiszteleteinken. – Mi voltunk a legelső – meséli –, amikor Ittész lelkész bevezette a felolvasást. Tonháziné Hannával olvastunk először a templomban. Nagyon izgulunk, emlékszem, de az Úristen azóta is megtartott, hogy még 97 évesen is tudtam vállalni felolvasást.

Gizus néni az adventi ágak készítésében is kivette a részét az idei évben is, mint hosszú évtizedek alatt mindig. Azt az időszakot is emlegeti, amikor éveken át ő készítette az adventi koszorúkat is a templomba. Ezt a feladatot már más vette át tőle. Az azonban irigylésre méltó, ahogyan bizakodó hittel tekint előre. Kívánjuk, tartsa meg őt az Úristen ebben a hitében és egyházszeretetésében! *B. Cs.*

Luther nyomában

SZEMÉLYES ÉLMÉNYBESZÁMOLÓ
A NÉMETORSZÁGI GYÜLEKEZETI KIRÁNDULÁSRÓL

Gyülekezeti csoportunk Husz János emlékműve előtt Prágában.

Az a megtisztelő felkérés érkezett lelkész úrtól, hogy írjak a 2015. augusztus 20-24. közötti németországi útról. Gondolkodtam rajta, hogy el merjem-e vállalni, de úgy érzem ezzel is kifejezhetem hálámat, hogy egy ilyen felemelő úton vehetem részt. Mielőtt elkezdtem az írást, elővettem a programismertetőt, prospektusokat és képeslapokat, és felidéztem azt a rengeteg szép élményt, amit átéltem.

Még március elején hallottam, hogy szerveznek egy utat a gyülekezetben Németországba. Drezda, Lipcse, Erfurt, Wittenberg, Weimar, Prága útvonalon. Régi vágyam volt, hogy egyszer eljussak ide. Már voltam az evangélikus közösség szervezésében egy erdélyi körúton, ahol csak jó tapasztalatokat szereztem. Először féltem, hogy mit fognak szólni, hogy nem vagyok evangélikus, de félelmem teljesen alaptalan volt.

Ezek után már vártam az indulást, ami esősen érkezett el. Augusztus 20-án reggel 6-kor indultunk az evangélikus harangtorony elől. Reméltem és bíztam benne, hogy nem ilyen időnk lesz. Istennek hála ez a vágyam is teljesült, végig ragyogó meleg, napfényes időben volt részünk.

Meglepetés ajándékkal fogadott bennünket a lelkészházaspár. Mindenkinék egy kis kártyanaptárt adtak, aminek egyik oldalán Luther Márton reggeli és esti imája, a másik felén pedig a Niceai hitvallás olvasható, amit azóta mindennap elolvasok. Még egy kis énekes füzetet is kaptunk.

Buszunk jó tempóban indult el a nagy útra, ugyan Bécsben kicsit eltévedt a sofőrünk. Kis pihenőkkel, gyönyörű tájakon utaztunk keresztül első megállónkig, Drezdáig. A belvárosban megnéztük a 102 méter hosszú, meissenai porceláncsempékből készült, szász választófejedelmeket ábrázoló életnagyságú képeket. Megcsodáltuk a Frauenkirche-t. A 18. században épült templomot a második világháborúban lebombázták, csak két főfalrész maradt meg belőle. 2004-2005-ben újjáépítették. Teljesen úgy néz ki, mint mikor megépítették, csak az eredeti fal sötétebb. Hihetetlen élmény volt látni ezt a csodát. A képtár épület-együttesét kívülről körbejártuk. Egy kis szabadidő után indultunk tovább Dessaubá, ahol kétágyas szobákban volt a szállásunk. Minden nap bőséges svédasztalos reggeli várt ránk.

Másnap Eislebenbe utaztunk, ahol Luther Márton szülőházát és a keresztelési templomot néztük meg.

Gyönyörűen átalakították ezt a kis templomot. Már nem az eredeti állapotban látható, ahol a kis Luthert megkeresztelték. Ezután Lipcsébe vezetett utunk. Megnéztük a híres Tamás templomot. Itt hallottam először, hogy Bach nem csak ennek a templomnak volt a karnagya, hanem még másik 3 templomnak is. Kaptunk egy magyar nyelvű ismertetőt a templom történetéről és a világhírű kórusról. Sajnos nem hallhattuk őket énekelni. Jártunk a Miklós templomban, ahonnan elindult Németország újraegyesítésének folyamata.

A harmadik napon első utunk Eisenachba vezetett, ahol a magas hegyen lévő Wartburg várát csodáltuk meg. Hatalmas, gyönyörű várkastély, itt őriztette Bölcs Frigyes Luther Márton. Ezután Erfurtban megnéztük az Ágoston Rendi Kolostort. Késő délután eljutottunk Weimarba. Számomra felemelő érzés volt, hogy azokon az utcákon sétálhatok, ahol egykor Goethe, Schiller, Bach, Nietzsche, Liszt Ferenc élt.

Vasárnap a közeli Wittenbergbe buszoztunk. A vártemplomban istentiszteleten vettünk részt, ahol néhányan a magunk által összeállított dobozokon ültünk, mert már most készülnek az 500. évfordulóra és felújítják ezt a nevezetes emlékhelyet is. 1517. október 31-én itt függesztette ki a híres 95 tézisét Luther Márton a vártemplom ajtajára. Végigjártuk Luther és Melanchthon házáat. Ez utóbbiban Baranyai Csaba lelkész Úr beöltözött korhű ruhába és csoportképet készítettünk. Jó volt látni eredetiben azt a sok szép Bibliát, könyveket, használati tárgyakat, amit megőriztek az utókornak. Késő délután értünk vissza szállásunkra. Kisétáltunk az Adriára, ahol térdig belemen-tem a „tengerbe”, többen úsztak is. Nem tévedés, így hívták a hotelünk közelében lévő homokos partú tavat.

Ötödik nap reggel sajnos hazafelé kellett indulni. Azért még ez a nap is tartogatott egy hatalmas élményt, Prágát. A pályaudvartól gyalogoltunk be az óvárosba. Csak három óránk volt itt körbenézni. Csodás volt látni a főteret, a Károly-hidat. Visszafelé meghallgattuk a híres harangjátékot. Késő este értünk haza Kőszegre, sok felejthetetlen élménnyel gazdagabban.

Még egyszer köszönet a lelkészházaspárnak és Tóth Adelheidnek, aki idegenvezetőnk és tolmácsunk volt az út során.

Gállné Velky Andrea

A 2015. esztendő a kazuális szolgálatok tükrében

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLTEK

Mozsolicz Ádám
 Bács Éva Linda (felnőtt kereszteleés)
 Fider Attila Péter (felnőtt kereszteleés)
 Alapi Rebeka
 Horváth Karola
 Polgár Ádin Gábor
 Kocsis Nimród
 Bariska Lilla
 Marton Zsombor
 Kunné Császár Renáta (felnőtt kereszteleés)
 Kun Lea Nadin
 Faludi Jázmin
 Bozzay Zsófia
 Magyar László
 Nowacek Benett
 Honvéd Panna Júlia
 Lepold Liza
 Orbán Tália Vanessa

HÁZASSÁGUKRA ISTEN ÁLDÁSÁT KÉRTÉK

Baranyai Péter – Gelencsér Veronika
 Élő Zsolt Péter – Dömötör Barbara
 Farkas Ádám Pál – Guzmits Beatrix
 (undi rk. templomban, ökumenikus)
 Vető Gábor – Freyler Anett (Táplánszentkereszten)
 Ettinger Erik – Rácz Nikolett
 Németh Tamás – Varga Bernadett
 (szombathelyi ev. templomban)
 Horváth Arnold – Erdősi Beáta
 Maier Wolfgang – Kohlmann Csenge

A FELTÁMADÁS REMÉNYSÉGÉBEN BÚCSÚZTUNK TŐLÜK

Pongrácz Jánosné Koroknai Mária (65 év)
 Istenits Rezsőné Rónás Karolin (80 év)
 Kosztra Pál (100 év)
 Lepold Zoltán (76 év)
 Fekete István (68 év)
 Mészáros Ferenc Márton (52 év)
 Molnár Pálné Kovács Mária Judit (68 év)
 Bokor Lajosné Varga Mária (71 év)
 Weinberger Károlyné Takács Karolin (95 év)
 Csörnyi László (69 év)
 Dr. Arató József (100 év)
 Bartók Istvánné Tompai Mária (84 év)
 Bíró István (76 év)
 Tuczai Sándor (80 év)
 Budaker Gusztáv (68 év)
 Simon Gyula (89 év)
 Bokor Boldizsárné Koczor Beáta (62 év)

„Hála legyen Néked mindenért, hétköznapi ünnepért, társakért, csendekért, hála mindenkiért!” (Új ének 112)

A keddi bibliakör őszi kirándulása

Október 20-án kedden a bibliakör Nadasdon járt. Megtekintettük a felújított templomot, majd *Kőrösi Krisztina* lelkész nő áhítatát hallgattuk meg, és ismerkedtünk a gyülekezetben folyó diakóniai munkával és a varroda tevékenységével. Ezt követően terített asztalok mellett beszélgettünk a nadasdi testvérekkel.

Visszafelé megálltunk Szombathelyen, ahol a felújított evangélikus templomot és kápolnát tekintettük meg és ismerkedtünk a gyülekezet életével *Halasi András* beosztott lelkész kalauzolásában.

Ismét Kiszsidánynak gyűjtöttünk az Orsolya napi vásáron

Az október 24-25-i hétvégén gyülekezetünk is részt vett az Orsolya napi vásáron, ahol Müller Ágnes vezetésével mindkét nap árusítottunk a Jurisich téren. A 290.000 Ft-os bevétel idén is a kiszidányi imaház felújítását szolgálta. Köszönjük minden segítő szolgálatát!

Megjelent és gyülekezeti iratterjesztésünkben 750 Ft-os áron kapható a 2016. évi gyülekezeti naptár! Szeretettel ajánljuk Testvéreink figyelmébe!

Testvérgyülekezeti hírek

Gyülekezetünk tizennégy fős csoportja pünkösdkor öt napot töltött Mikkeli-i testvérgyülekezetünk meghívására Finnországban. A büki gyülekezet tízfős csoportjával együtt vettünk részt a Kouvolaban megrendezett egyházi napokon, illetve a kangasniemi templom felszentelésének kétszáz éves ünnepén. Az ünnepség keretében írták alá a büki és a kangasniemi gyülekezet testvérgyülekezeti együttműködéséről szóló megállapodást. Az út során tovább erősödött a kapcsolat a mikkeli és kőszegi testvérek között.

* * *

Szeptemberben *Kaisa Käräjämies* finn diakóniai munkás és *Lea Larjoavaara* a kangasniemi gyülekezetből töltöttek két hetet a Vasi Evangélikus Egyházmegyében ismerkedve a gyülekezeteinkben végzett diakóniai munkával. Szeptember 16-án Kőszegre látogattak, ahol a szeretetotthon és a gyülekezet életével ismerkedtek.

* * *

Október elején pedig a Mikkeli egyházkerület teljes dolgozói közössége tett látogatást gyülekezetünkben. *Seppo Häkkinen* püspök vezetésével. Püspök úr tartotta a péntek reggeli áhítatot szeretetotthonunkban. A vendégek ismerkedtek az otthon és gyülekezetünk életével, valamint belekóstoltak a szüret örömeibe is.

**Köszönjük mindazok segítségét,
akik adójuk 1 százalékanak felajánlásával segítik
egyházunkat, illetve a gyülekezetünkben
és szeretetotthonunkban folyó munkát!**
Gyülekezetünk Békesség Háza Alapítványa

A Magyarországi Evangélikus Egyház
technikai száma: 0035

A Békesség Háza Alapítvány
adószáma: 18886700-1-18

bankszámlaszáma: 11747051-20101495

Ifis tábor új helyszínen

Nem csupán a hagyományos konfis hétvégét, de az idei évben már az ifjúsági tábort is a szombathelyi és a nádassói gyülekezetekkel közösen szerveztünk Órimagyarósdon 2015. augusztus 16. és 19. között. „*Láthatóan evangélikus vagyok!*” – ez volt a témája a tábornak, melynek csoportokban történő feldolgozása, áhítatok, sok ének, számháború (melyben a kőszegi csoport győzedelmeskedett!), a Vadása tóban való fürdőzés színesítették a négy napos tábor programját. Az utolsó napon a rádiózás és az egyházi műsorok készítésébe is betekintettek a fiatalok a szombathelyi Credo Rádió és a Nyitott ajtók evangélikus magazin szerkesztőinek jóvoltából.

Gyülekezeti események

2015. második felében

- **Május 21. és 26. között** gyülekezetünk csoportja testvérgyülekezetünk meghívására Mikkeliben járt.
- **Június 13-án** szombaton tartotta a férfikör évvégi kirándulását a Kőszegi-hegységben, majd *Láng József* pincéjében közös ebéden vettünk részt.
- **Június 14-én** volt a tanévzáró istentisztelet templomunkban.
- **Június 16. és 20. között** tartottuk gyülekezeti napközi táborunkat, a Hittanhetet. A pénteki napon Rábahídvégre tettünk kirándulást.
- **Június 25. és 28. között** volt a gyülekezeti családi táborunk Gyenesdiáson.
- **Június 1. és 11. között** minden este komolyzenei hangversenynek adott otthont templomunk a kőszegi nyári zenei fesztivál keretében.
- **Augusztus 16. és 19. között** a szombathelyi és a nádasdi fiatalokkal közös ifjúsági táborot tartottunk Órimagyarósdon.
- **Augusztus 20. és 24. között** németországi kiránduláson vett részt gyülekezetünk egy csoportja, melynek során a Luther-városokba látogattunk el.
- **Szeptember 16-án** *Kaisa Kärjäemies* – finn diakóniai munkás volt vendégünk.
- **Szeptember 19-én** az Evangélikus Presbiterek Országos Találkozóján vett részt gyülekezetünk presbitériumának egy csoportja.
- **Szeptember 20-án** tartottuk a kiszidányi kiszállást.
- **Szeptember 27-én** Nemescsóban vettünk részt az Artikuláris napon.
- **Október 1-jén** a Mikkeli Egyházkerület munkatársai látogattak gyülekezetünkbe *Seppo Häkkinen* püspök vezetésével.
- **Október 10-én** a férfikör szüreten vett részt.
- **Október 17-én** kerületi férfಿನapon vett részt férfikörünk egy csoportja Sárváron.
- **Október 20-án** a keddi bibliakör tagjai Nádásra és Szombathelyre kirándultak.
- **Október 22-én délelőtt** hálaadó istentisztelet volt templomunkban az Evangélikus Szakközépiskola felújítását követően. Az igehirdetés szolgálatát *Szemerei János* püspök végezte.
- **Október 24-25-én** gyülekezetünk is részt vett az Orsolya napi vásárban, a bevétel idén is a kiszidányi imaház felújítását szolgálta.
- **Október 30-án** reformációi alkalmon vettünk részt a református gyülekezetben, melyen *Jakab Bálint* szombathelyi református lelkész tartott előadást.
- **November 1-jén** közös reformációi úrvacsorai istentiszteletet tartottunk templomunkban, melyen *Donatin Tamás* református lelkész hirdette Isten ígését.
- **November 14-én** Egyházmegyei Konfirmandus Nap volt Kőszegen.
- **November 29-én**, advent első vasárnapján tartottuk meg a hagyományos advent esti istentiszteletet templomunkban konfirmandusaink szolgálatával, melyen kiosztásra kerültek az asszonyok által készített adventi ágak.
- **December 2-án** a bibliai játszóház adventi alkalmára került sor.

- **December 6-án** advent második vasárnapján este a Jurisich téri gyertyagyújtás gyülekezetünk szolgálatával történt.
- **December 10-én** közös éneklésre gyülekeztünk össze a gyülekezeti házba Legszebb karácsonyi énekeink címmel, ahol a Cirákulum együttes adott koncertet.
- **December 11-én** a férfikör, **15-én** a keddi bibliakör, **18-án** pedig az ifjúság karácsonyi alkalmára került sor a gyülekezeti házban, illetve a szakközépiskola éttermében.
- **December 20-án** advent negyedik vasárnapjának délutánján került sor a hittanosok karácsonyi alkalmára, melyen idén a Ziránó Színház volt a vendégünk.

Előttünk álló események

ÖKUMENIKUS IMAHÉT

2016. január 17. és 22. között.

Az imahét alkalmait minden nap 18 órától tartjuk.

Vasárnap, hétfőn, és kedden

az evangélikus templomban.

Szerdán, csütörtökön és pénteken

a Jézus szíve templomban
találkozunk.

Az evangélikus templomban római katolikus,
a Jézus szíve templomban protestáns igehirdetők
szolgálnak.

Január 22-én, pénteken ökumenikus ifjúsági
istentiszteletet tartunk.

- **A Nők Ökumenikus Világimanapjának kőszegi alkalmát 2016. március 4-én tartjuk az evangélikus gyülekezeti teremben.**

ÜNNEPELJÜNK ISMÉT EGYÜTT HÚSVÉT HAJNALÁN!

Húsvét hajnali istentiszteletre

hívogatunk mindenkit templomunkba

március 27-én 5:30-ra.

Az istentisztelet után közös
húsvéti reggeli lesz a gyülekezeti házban.

KONFIRMÁCIÓ

2016. április 3-án, húsvét utáni első vasárnap
10 órától tartjuk a konfirmációt gyülekezetünkben.